

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sifre Ḳodesh

‘im targumim u-ve’urim mi-meḥabrim shonim

Sefer Yeḥezkel

Landau, Moses I. Landau, Moses I.

Prag, 597 [1836 oder 1837]

בי לאקזחי

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9132

הַדָּבָר אֲשֶׁר מִקִּדְמָה לְעִיר: (כו) וְרוּחַ
 נִשְׁאַתְתָּנִי וְהִבִּיאֲנִי כְשֶׁדִימָה אֶל-
 הַגּוֹלָה בְּמִרְאֵה בְרוּחַ אֱלֹהִים
 וַיַּעַל מֵעָלַי הַמִּרְאֵה אֲשֶׁר רָאִיתִי:
 (כה) וַאֲדַבֵּר אֶל-הַגּוֹלָה אֵת כָּל-
 דְּבָרֵי יְהוָה אֲשֶׁר הִרְאֵנִי:

יב (ח) וַיְהִי דְבַר-יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר:
 (ג) בֶּן-אָדָם בְּתוֹךְ בַּיִת-הַמְּרִי
 אֵתָהּ יֹשֵׁב אֲשֶׁר עֵינַיִם לָהֶם
 לְרֵאוֹת וְלֹא רְאוּ אֲזַנַּיִם לָהֶם
 לְשָׁמֹעַ וְלֹא שָׁמְעוּ כִּי בַיִת מְרִי
 הֵם: (ג) וְאַתָּה בֶּן-אָדָם עֲשֵׂה לָךְ
 כְּלֵי גוֹלָה וְגִלְהָה יוֹמָם לְעֵינֵיהֶם

וגלית

וְהָלַלְעוּ, וְיִי לֵאמֹר וְיִדְרַע שְׁפַע נִסְתָּעֵם הוּוּ זִנְר. (ג) דְּאָרוֹם, עֲרַע: וְאָהֵן! שְׁאֲפָע דִיר
 וְאָדְרַע רַע עֲטָה, אֹנֵד בְּרִינֵע זִא הַיִּנְוֵע ט עֲהֵר עֲרַע טַאֵע פֶּאָר אִיהֵרֵן אֹינְג,
 בְּרִינֵע

ר ש י

לאחר שגמר דבריו אלי נסחלק: (כג) על ההר אשר מקדם לעיר. הוא הר הזתים שהוא במזרח
 של העיר וזה מסע שלישי: (כד) במראה נרות אלהים. נדמה לי כאלו עכשו הוא מקושרנו
 מירושלים לנבל:

יב (ג) כלי גולה. כלי לשמות ומקידה קטנה ללוש בה חזרה אות לבית ישראל שבירושל' שעשוכן ולא
 ילטרנו ללוש בלק בגומא ע"ג קרקע והחללים נכנסים בחוכו והם לא שמעו לו
 והולכו לכך והוא הכתוב בספר קינות ויגדס בחמן שיני (איכה ג') במדרש קינות: וגלה
 יומם. מיום אל יום ג' ימים נהוג בעלמך באדם המכין לעדיו לגלות שיראו בני הגולה

ב א ו ר

יב (ג) כלי גולה, הפרשה הזאת קצת ההנחה; על בן אשים לפניך ענינה ראשונה בדרך
 כלל, ומדי עברי זה הפרשה אחת אחת. הנה הפרשה הקודמת סיים בהספורה,
 כי ישקחל הגיד להגולה את כל אשר הראהו ה', אבל בני ישראל לא האמינו לכל זאת, ע"כ
 כוהו ה' בזמן לבות וכליות, היודע כי דברים גרידים בלי שום מופת מושיי אינם נכנסים אל
 לב בית מדי כמוהם, ואם גם עשו בו בראשונה רועס, באורך הזמן ימלא וינטול, לעשות
 לעיניהם את כל הדברים אשר כוה; כי מתוך שהדברים האלה יעשו לעיניהם יעורו וישאלו על
 מה זאת? והוא שיכ להם, וגם יראו זאת ימים אחדים; ומתא אשר בראשונה היגד להם
 דברי ה' רק לשמעת און ורק זמן קצר, ישמעו ויראו עתה ויעשה גם רועס יותר גדול
 כלם

ז"ד אויף דעם בערגע נייע-
 דער צור מארגענויטע דער
 שטאדס: (כד) דאן האב איין
 ווינד מיך עמפאר, בראכטע
 מיך צוריק נאך כשרים צו דען
 פערטריעבענען אין דער הורד
 דען געטסליכען גייסט מיר גע-
 צייגטען ערשיינונג; דיא ער-
 שיינונג, דיא איד געזעהען
 האטטע, ענטשוואנד מיר.
 (כה) אונד איד פערקידעטע
 דען געפאנגענען אללע פער-
 הייסונגען דעם עויגען, דיא
 ער מיר געפאפענבארעט
 האטטע.

יב (ח) פערנער ווארד מיר
 דעם עויגען ווארט אל.
 זא: (ג) עררענוואהן: אונטר איי-
 נעם ווידער שפענסטיגן פאל-
 קע וואהנעסט דוא, דיא אויגען
 האכען צו זעהען, אבער ניכט
 זעהען וואללען, אהרען האכען
 צו הארען, אבער ניכט הארען
 וואללען, ווייל דיא איין ווידער שפענסטינעם הווי זינד.

וגלית ממקומך אל מקום אחר לעיניהם אולי יראו כי בית מרי

תרגום אשכנזי כח

ברינגע ויא פאר איהרען אויג
גען פאן דיינעם ארטע נאך איינע
נעם אנדערען, שיעלליכט ווערע
דען ויא דאדורך איינזעהען,
דאס ויא איין ווידערשפענסטי
נעם

המה
ר ש י י

וישאלו מה מעשיך ואמה חגיד להם שסימן הוא ללדקיהו ועמך וישלמו להם את שלומיהם
ווידעו לאחיהם וקרוביהם אשר עם ככל אשר ישמעו מפיך וכן כל יומם שנמקרא לשון יום יום
הוא דבר הנוהג ימים רבים כך שמעתי משמו של רבי מנחם ואמת דבריו: אולי יראו. שמא
יבינו אפרכברונ"ט בלע"ז: כי בית מרי המה. לפיכך עדיין הוא שמא:

כמולאי

באר

בלכס, וכן צ"ה' גם לוח לעשות לו תיבה מאה ועשרים שנה, כי יותר הרשע יקשה את
ערפו, יותר ילערך לו מופת חושיי. והנה ראשונה טוה ה' לעשות לו כלי גולה, כלומר כלי
ציותו יעשה על דרך הזה, עד אשר בנקל יוכלו להנשא ממקום למקום; שנית להוליך הכלים
האלה ביום גלותו חובה, ולזהו לעשות זאת בערב לעין כל; ואף כי הוא מדרך הנורחים
מפחד אויב לקחת בסתר הכלים אשר יקחו עמהם, מ"מ למען יעשה כל זאת לעיני
ישראל, שימם החובה לעיניו הם; ג' לזהו לנקות את פניו עת ישא כליו החובה למען
לא יראה דבר, והוא מופת על לדיקיהו, אשר עת ברחו, בלי ספק התחפש וכסה פניו למען
לא יכירהו איש; ד' לזהו עת ישאם החובה יתחור בקיר כדרך הנורחים אשר מפחד אויב נסו
בחדש. ועתה אפרש אחת אחת. וגלה, השרש גלה יורה על הביאת דבר ממקום למקום,
והוא ג"כ יולא, כמו ויגל יהודה מעל אדמחו (מ"ב כ"ה ב"א), וכן מלאנו בהוראה הזאת
גם הנפעל דורי נסע ונגלה (ישעי' ל"ח י"ג); והנה נוכל ג"כ לפרש על הדרך הזה: וגלה,
מוסב על הכלים אשר יוליא יומם לעיני הגולה חובה, ותחסר הפעול, וכן מלאנו לעיניהם
על כחף חשא (לקמן ו') אשר שם תחסר ג"כ הפעול, וכן נפסוק ד' והולאת כליך והוא כפל
הדבור אשר כוהו פה. יומם, לשון רש"י, וגלה יומם, מיום אל יום, ב' ג' ימים
ולפ"ז מתורגם אשכנזית.

אמר המדפ"ס: מלאתי דבר יקר בהערוח השלוות אלי מיד ידיי החכם הרבני

מו"ה יוסף פלעש נ"י מרויסניטן על זה הכתוב וזה לשונו אות באות:

(ג) ואחה בן אדם וגו' וגלה יומם לעיניהם, פי' רש"י שם מיום אל יום ב' או ג' ימים
נהוג בעלמך וכו' וכן כל יומם שנמקרא לשון יום יום הוא דבר הנוהג ימים רבים כך שמעתי
משמו של רבי מנחם ואמת דבריו ע"ש, ראיתי אחיה מבארים שמשגיגים על רש"י, ולענ"ד
נראה בזה שמחוק רש"י ז"ל את דבריו ר' מנחם בתוספת הלשון ' ואמת דבריו', בוודאי אין
לפקפק עליו, ודבריו נוסדו על כלל המסתעף מזה, דהנה אחת שאלת יומם הוא תואר הפעול
ובל"א דעם טחגס, כל זמן שהשמש מאיר על הארץ, אבל בתנאי זה נשיבא מלת יומם בחבור
עם מלת לילה, או שהוא בהתנגדות לעומת מלת לילה חשך אפילה וכדומה למלות הנרדפים
לזה כמו והנית בו יומם ולילה (יהושע א' ח'), יומם יפגשו חשך ובלילה ימשאו וגו' (איוב
ה' י"ד) וכהנה רבות, ואולם נשיבא מלת יומם בלי חיבור ומבלי התנגדות מלות כאלה,
שיעורו ימים רבים כמו יגון בלבני יומם (חזקיהו י"ג ג'), ע"ש המבאר, וכן מפורש ונוף לרי
יומם (בזחוקאל ל' ט"ז) ימים רבים, לפי הכלל שהנחנו ע"ש דבריו רש"י ז"ל. ובגלל בן פירש
רש"י בעלטה תוליא שהוא פועל יולא ר"ל את כליך, ומם שגא שם בהתנגדות ואמה חלוא
בערב, הנה במלת ערב אינו מובן החשך, כי אם התערבות בין יום ובין לילה. עד כאן
לשון החכם הרבני הנ"ל.

וגלית, גם פה תחסר הפעול ועיינו כך: הכלים אשר לויתך להוליאם יומם החובה תביא
ממקום ביתך אל מקום אחר, אולי בראותם את כל המופתים המואשים האלה, יכירו וידעו
כי

גם פאלקזינה (ד) היוגע גע-
 רעטהע זאלסט דוא וויא
 וואנדער גערעטהע מעהרערע
 טאגע הינויס טראגען פאר
 איהרען אויגען, דעם אבענדס
 זאלסט דוא הינויס ציעהען
 פאר איהרען אויגען, נאך ארט
 דער צום אויסוואנדערן הינויס
 געפיהרטען; (ה) פאר איה-
 רען אויגען זאלסט דוא דורכ-
 ברעכען דוא שטארטמויער,
 אונד דארט (די גערעטהע) הי-
 נויס ברינגען, (ו) פאר איה-
 רען אויגען (ויח) אויף דיא שול-
 טער לאדען אונד אים דונקעלן
 זיא הינויס ברינגען, דיין אנגע-
 זיכט פעהריללענד, דאס דוא
 דען כאדען ניכט זעהעסט,
 דען אלס פאר צויען (קינסטי-
 געכ בעגעבענהייטען) שטעללע
 איך דיך אויף, דעם הויזע
 ישראל'ס — — (ז) איך טהאט
 אלזא, וויא מיר בעפאהלען
 ווארדע, טרונ מיגע גערע-
 טהע וויא וואנדער גערעטהע

המה: (ד) והוצאת כליה ככלי
 גולה יומם לעיניהם ואתה תצא
 בערב לעיניהם כמוצאי גולה:
 (ה) לעיניהם תתריקה בקיר
 והוצאת בו: (ו) לעיניהם על-
 כתף תשא בעלטה תוציא פניה
 חכסה ולא תראה את הארץ
 כי מופת נתתיך לבית ישראל:
 (ז) ואעש כן כאשר צויתי כלי
 הוצאתי ככלי גולה יומם ובערב
 תתתילי בקיר ביד בעלטה
 הוצאתי על-כתף נשאתי
 לעיניהם: (ח) ויהי דבר יהוה אלי
 בבקר לאמר: (ט) בן-אדם הלא
 אמרו אליך בית ישראל בית

חמרי

מעהרערע טאגע הינויס, דורכבראך מיר (נעהויך) אס אבענדע דיא שטארטמויער מיט דער
 האנד, דאן בראכטע איך (דמעובסט) אים דונקעלן (די גערעטהע) הינויס אויף דער שולטער
 פאר איהרען אויגען. — (ח) בארויף ווארד מיר פריה כארגענס דעם עוויגען ווארט, וויא
 פאלגט: (ט) ערדענוואהן! האט דאזוין ישראל, דיעזעס ווידערשפענסטיגע הויזדיך ניכט

ר ש י

(ד) ונמולתי קומ"א אי"שואש בלע"ז: (ה) חתר לך נקיר. סימן לנדקיהו' שילא דרך מחזרת
 מערה כי ירח ללאת נברהסיה מפני הנשדים: (ו) נעלטה חוניה. לבשחשך חוניה את בליך:
 (ז) כלי הולאתי ככלי גולה יומם. יום יום הייתי מראה להם שאני מחקן לענמי כלי גולה:
 הניח

ב א ו ר

כי בית מרי קהסה, והוא כמו מאזר מוסגר. (ד) ככלי גולה, לא כל בליך חוניה, אכל
 רק אותם אשר עשית כחותם אשר נקל יוכלו להנשא ממקום למקום. כמוצאי, מההפעיל,
 על אשר האויב יכרחם ללאת. (ה) חחר, שנספוק אשר אחריו יפרש למה מוכרח ללאת בדרך
 הקיר. בו, מוסב על הקיר, כלומר דרך אורך הקיר. (ו) פניך חכסה, נאדם המנסה
 פניו מחמת בלימה. את הארץ, גם הארץ לא תראה, לא די כי חכסה את פניך למען לא
 תוכל לראות כ"א לאטה אכל. גם את הארץ לא תראה, וכל פניך יהיה מכוסה. כי
 מושח

הַמְרִי מָה אַתָּה עֹשֶׂה: (י) אָמַר
 אֵלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה
 הַנְּשִׂיא הַמִּשָּׂא הַזֶּה בִּירוּשָׁלַם
 וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־הֵמָּה
 בְּתוֹכָם: (יא) אָמַר אֲנִי מוֹפְתֶכֶם
 כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי כֵן יַעֲשֶׂה לָּהֶם
 בְּגוֹלָה בְּשָׁבִי יִרְכּוּ: (יב) וְהַנְּשִׂיא
 אֲשֶׁר־בְּתוֹכָם אֶל־כֶּתֶף יִשָּׂא
 בְּעַלְטָה וַיֵּצֵא בְּקִיר יַחְתְּרוּ
 לְהוֹצִיא בּוֹ פָּנָיו יִכְסֶּה יַעַן אֲשֶׁר
 לֹא־יִרְאֶה לְעֵין הוּא אֶת־הָאָרֶץ:
 (יג) וּפְרִשְׁתִּי אֶת־רִשְׁתִּי עָלָיו
 וְנִתְּפַשׂ בַּמְצוּדָתִי וְהִבֵּאתִי אֹתוֹ
 בְּבִקְהָ אֶרֶץ כְּשָׂדִים וְאוֹתָהּ לֹא־
 יִרְאֶה וְשֵׁם יָמוֹת: (יד) וְכָל אֲשֶׁר

נעפראנט, וואס דא פאר-
 האכעכט? — (י) זאגע איה-
 נען דעמנאך: זא שפריכט דער
 הערר, דער אללמעכטיגע:
 איבער דען פירשטן ירושלים
 איזט דיעזער אויסשפריך, זא
 וויא איבער דאן גאנצע היז
 ישראל, דאן זיך דארין בע-
 פינדעט. (יא) זאגע פערנער:
 איך בין אייער פארצייכען (יער
 קינפטטיגען בעגעבענהייטן); זא
 וויא איך געטהאן, עבען זא
 ווירד ביא איהנען געשעהען,
 אויסוואנדערן מיססען זיא,
 איך אנעפאנגענשאפט ווער-
 דען זיא געפיהרט. (יב) דער
 פירשט אונטער איהנען ווירד
 אים דונקעלן אויף דיא שול-
 טער לאדען (דיח וואנדערגעטע-
 טהע), אונד ווירד דורך דיא
 (טטירט) טוער דאמיט הינויס
 געהען; דירכברעכען ווירד
 מאן דיא טטירט; מייער, אום
 איהן דארט הינויס צו ברינגען,
 סניכתי

זיין אנגעזיכט ווירד ער פעהרלילען, דאמיט דער באדען איהם ניכט זיכטפאר ווערדע-
 (יג) איך הינגענען שפאנגע מיין נעטץ אויס איבער איהן, דאס ער אין מייער שלינגע
 געפאנגען ווירד, דאן לאס איך נאך כבל איהן ברינגען, אין דאן לאנד דער כשרים, דאן
 ער אכער ניכט ווירד זעהען קאנגען, אונד דאס — זאלל ער שטערבען; (יד) אונד אל-
 לע

ר ש י

(י) הנשיא המשא הזה, על המלך לדקוהו אני מראה המאז הזה לשון נבואה: (יב) פניו יכסה. מחמת
 כלימה שהוא נורא מן העיר לילה: (יג) וכרסמי את רשמי עליו. מערה היחה לו מניחו עד ערבות
 יניחו וילא דרך המער' מה עשה הקנ"ה הביא נבי אחד לפני חיל כשדים והולך לפניהם
 על גג המערה והם רודפים אותו וכשילא כדקוהו מן המערה בערבות יניחו ראוהו יולא
 וחפשוהו: ואוחה לא יראה. כי ברבלה בארץ חמת דבר אתו משכטם ועור את עיניו ואמר

ב א ו ר
 מוסה, כל זאת לויחך, למען תהיה לישראל לסימן מוסה, אולייעשה רואם צם. (י) הנשיא,
 בת"ל ועל רכא מטל נבואתה הדא בירושלים. (יג) ואורה לא יראה, כי ברבלה בארץ חמת
 דכר המלך נבל אתו משפטים ועור את עיניו ואל ז"ל הכאן לנבל כמ"ש נב"ג (ס"ב) יימי
 ל"ט

סביבתיו עזרה וכל אגפיו אורה
 לכל רוח וחרב אריק אתריהם:
 (טו) וידעו כי אני יהוה בהפיצי
 אותם בגוים ווריתי אותם
 בארצות: (טז) והותרתי מהם
 אנשי מספר מחרב מרעב
 ומדבר למען יספרו את כל
 תועבותיהם בגוים אשר באו
 שם וידעו כי אני יהוה: (יז) ויהי
 דבר יהוה אלי לאמר: (יח) בן
 אדם לחמה ברעש תאכל
 ומימיה ברגזה ובדאגה תשתה:
 (יט) ואמרת אל עם הארץ כה
 אמר אדני יהוה ליושבי ירושלים
 אר-אדמת ישראל לחמם
 בדאגה יאכלו ומימיהם בשממון

לע, דיא אום איהן הער וינר,
 דיא איהם בייאשטאנר לוי-
 סטען, זא וויא אללע זיינע
 העערעס - פלינעל, צער-
 שטרייע איד נאך אללען זיי-
 טען הין, אונר שווינגע הינ-
 טער איהנען דאן שוועררט.
 (טו) דאן ווערדען זיא עס ער-
 קעננען, דאס איד דער עווי-
 גע בין, ווען איד זיא צער-
 שטרייע אונטער דיא פעלקער,
 אונר זיא פעראיינצעלנע אין
 דערען לענדער. (טז) איינע
 קליינע אנצאהל פאן איהנען
 ווערדע איד נור דארום איבריג
 לאססען פאם קריענע, פאם
 הונגער אונר פאן דער זיינע,
 דאמיט דיעזע אונטער דען
 פעלקערן וואהין זיא געקאמ-
 מען זינר זיך ערצעהלען אללע
 איהרע גרייעלטהאטען, אונר
 זא עס ערקעננען, דאס איד
 דער עוויגע בין. — (יז) ערנער
 ווארד טיר דער אויספרוך
 דעם עוויגען אין פאלגענדען
 ווארטען: (יח) עררענוואהן!

ישחו עורו קרי.

דיין בראך איס מיט בעבען, אונר דיין וואססער טרינק אין אונרוהע אונר אין זארגען,
 (יט) דאן שפריך צו דעם פאלקע דעם לאנדעם: זא האט דער הער, דער עוויגע עם
 פערהענגט איכר דיא איינוואהנער ירושלים אונר איכער דאן לאנד ישראלים: איה-
 רע שפייזען זאללען זיא נור אין זארגען עססען, אונר איהרע געטרענקע נור אין ענטזעטצען
 טריג.

ר ש י

כך הניאו לכנל כמ"ש בספר מ"ב (כ"ה) ונירמיה (ל"ט): (יד) וכל אגפיו. שריו ומנחם פתר
 זו לשון כנפים: חזרה לכל רוח. אפנדר"י בלע"ז הס יומן בן קרח ושני הפיילים שגלו למזרים
 ושם השיגחם חרבו של ל"ב כשהחריב את מזרים: (טו) למען יספרו את כל תועבותיהם. ויאמרו
 בעונינו לקינו כי כזאת וכזאת עשינו ואודיע כי לא על חנם כליתים: (יט) ממלוכה. מעושרה:

ב א ו ר

(ל"ט). (יד) וכל אגפיו, האל"ף נוספת והוא מחורגם כנפים גסין והמחילות יקראו כנפים,
 כמו והיה מוט"ח כנפיו מלא רוחם ארכך (ישעי' מ"ח) (רד"ק), וכן יאמר האשכנזי: פויגען-
 (יז) אנשי מסער, מחסר מלת מעט, למען יספרו ויאמרו בעונינו לקינו, כי כזאת
 וכזאת עשינו ואודיע כי לא על חנם כליתים, (רש"י). (יח) ברעש, כרתם הגוף, וכן
 יאמר

יִשְׁתּוּ לְמַעַן תִּשְׂמַח אֶרֶץ מִמְלֶכֶת
 מִחֲמַם כָּל־הַיְשָׁבִים בָּהּ:
 (כ) וְהָעָרִים הַנּוֹשְׁבוֹת תִּחְרַבְנָה
 וְהָאָרֶץ שְׂמֵמָה תִּהְיֶה וַיֵּדְעֶתֶם
 כִּי־אֲנִי יְהוָה: (כא) וַיְהִי דְבַר־יְהוָה
 אֵלַי לֵאמֹר: (כב) בֶּן־אָדָם מַה־
 הַמָּשַׁךְ הַזֶּה לָכֶם עַל־אֲדָמַת
 יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יֵאָרְכוּ הַיָּמִים
 וְאֶבֶד כָּל־חֲזוֹן: (כג) לָכֵן אֶמַר
 אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה
 הַשְּׁבִתִי אֶת־הַמָּשַׁךְ הַזֶּה וְלֹא־
 יִמְשְׁלוּ אֶתְּוֹ עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כִּי־אִם־
 דִּבַּר אֲלֵיהֶם קָרְבוּ הַיָּמִים וְדַבֵּר
 כָּד־חֲזוֹן: (כד) כִּי לֹא יִהְיֶה עוֹד
 כָּל־חֲזוֹן שׂוֹא וּמְקַסֵּם חֲרָק בְּתוֹךְ

טרנינקען. זאָ ווירד דאָן לאַנד
 דורך דיא געוואַלטטהעטיג־
 קייטען דער בעוואָהנער, זיי־
 נער פֿיללע בערויבט זיין.
 (כ) דיא פֿאַלקרייכען שטעדטע
 ווערדען וויסטע, אונד דאָן
 לאַנד ווירד אַדע ווערדען, דאָן
 ווערדעט איהר עם ערפֿאַה־
 רען, דאָס איך דער עוויגע ביון.
 (כא) אויך וואַרד מיר דעס
 עוויגען וואַרט, וויא פֿאַלגט:
 (כב) ערדענוואָהן! וואָצו ניטצט
 אייך דיעזער שפרוך אים לאַג־
 דע ישראל'ס, דאָס איהר
 שפרעכעט: לאַנגע נאָך ווירד
 עם דויערן, אונד פֿערשווינדען
 ווירד אַללעס פּראַפעצייהען!
 (כג) זאָגע איהנען דעמנאָך: זאָ
 שפּריכט דער הערר, דער
 עוויגע: איך באַנגע הינוועג
 דיעזען שפרוך, זיא זאָללען
 איהן ניכט מעהר אין ישראל
 אויסשפרעכען; זאָגע איהנען
 פֿיעלמעהר: דיא צייט נאָהעט
 העראַן, דיא ווייזונג טריפֿט

אויך: (כד) דאָן ווירד גאַר קיינע פֿאַלשע פּראַפעצייהונג אונד גאַר קיין טיישענדרעס
 אַראַקל

ר ש י

מחמם כל היושבים בה. בעון חמם יושביה: (כ) הנושבות. ל"ג אש"יאלז בלע"ז: (כב) מה
 המשל הזה. למה אתם מושלים כן תמיד צפיכם למשול דבר זה: יארכו הימים. ולא תבוא
 הפורענות ובתוך כך יאבד החזון הרע שהנביאים נבאים לנו וישתכח וישחקע: (כג) ימשלו.
 ל' משל: (כד) לא יהיה עוד כל חזון שוא. לא יוכלו עוד נביאי השקר להבטיח אתכם שלום
 על שקר כי מהרה אקריב את דברי נביאי האמת לבוא: ומקסם חלק. דנני"לא בלע"ז קסס
 של

ב א ו ר

יאמר האשכנזי: בעבען. (יט) למען, על אשר. ממלאה, מהמלוי שהיה בה מעם ומנכסים,
 (רד"ק). מחמם, מ"ם הסבה, כמו משד עניים (תהלים י"ב ו'). (כב) המשל, ענינו:
 מה המה הדברים אשר תמיד בפי בני ישראל, וקרא הדברים האלה משל, על כי היו בפי
 כל איש כמשל הקדמוני. יארכו הימים, ולא תבוא הפורענות ובתוך כך יאבד החזון הרע
 שהנביאים נבאים לנו וישתכח וישחקע. (כד) חזון שוא, כיונתן, לא תהא עוד כל נבואה
 שקר וכוז בדבון בני ישראל, ומוסב על נביאי השקר אשר עליהם נבא בפרשה שאמרי
 כן ואשר אמרו כי לא תמלא אוחס רעה. חלק, יורה פה בלד השאלה און ומרמה.

בית ישראל: (כ) כי ואני יהוה
 אדבר את אשר אדבר דבר
 ויעשה לא תמשך עוד כי בימיכם
 בית המרי אדבר דבר ועשיתיו
 נאם אדני יהוה: (כז) ויהי דבר
 יהוה אלי לאמר: (כח) בן-אדם
 הנה בית-ישראל אמרים התזון
 אשר-הוא הוזה לימים רבים
 ולעתים רחוקות הוא נבא:
 (כט) לכן אמר אליהם כה אמר
 אדני יהוה לא-תמשך עוד כל-
 דברי אשר אדבר דבר ויעשה
 נאם אדני יהוה:

יג (א) ויהי דבר יהוה אלי לאמר:
 (ב) בן-אדם הנבא אל-נביאי
 ישראל הנבאים ואמרת לנביאי
 מלבם שמעו דבר יהוה: (ג) כה
 אמר אדני יהוה הוי על-
 הנביאים הנבלים אשר הלכים

אחר

פראַעטען ישראל'ס, אונד זאגע צו איהנען, דיא בלאַס נאך איהרער הערצענסלוסט
 פראַעפּעציהען: האַרעט דאָ וואָרט דעם עוויגען! (ג) זאָ שפּריכט דער הערר, דער
 עוויגע: וועהע איבער דיא פֿערוואַרפּענען פּראַעפּעטען, דיא בלאַס איהרעם אייגענען
 גייסטע

ר ש י ו א

של חלקלקו: (כה) תמשך. שר"א אלונגי"א בלע"ו: (כו) לימים רבים. הנווא' לך תמקיים
 חלק לזמן מרובה:
 יג (ג) הנבלים. הז'טים: רוחם. כמו רכוס:

ב א ד ר

(כח) אח אשר, סרס המקרא ופרשהו! הדבר אשר אדברך יעשה.
 יג (ב) לנביאי מלבם, כמו גמולי ממלכ (רד"ק).

פּראַקעל אים הויזע ישראל'ס
 זייק: (כ) דען איך דער עוויגע
 שפּרעכע עס אויס, אונד וואָס
 איך אויסשפּרעכע, דאָ גע-
 שיעהט, די עס ווירד ניכט
 פֿערצאָנערט, זאָנדרען אין
 אייערן צייטען, דוא ווידער-
 שפּענסטיגעס הויז! שפּרעכע
 איך עס, אינד פֿאַללציעהע
 עס אויך! זאָ שפּריכט דער
 הערר, דער אַללמעכט'גע.
 (כז) פֿערנער וואָרד מיר דעם
 עוויגען וואָרט, וויא פֿאַלגט:
 (כח) ערדענוואָהן! זיעהע, דאָ
 הויז ישראל שפּריכט: דיא ער-
 שיינוגען, דיא עס האַט, זינד
 פֿיר דיא שפּעטע צוקינפֿט,
 אונד נור אויף פֿערנע צייטען
 פּראַעפּעציהעט ער: (כט) האַ-
 רום זאָנע איהנען: זאָ שפּריכט
 דער הערר, דער עוויגע: קיי-
 נער מייער בעשליסע ווירד
 פֿערצאָנערט, יעדער אויס-
 שפּרוך, דען איך געטהאָן,
 ווירד באלד אין ער פֿיללונגע-
 הען, שפּריכט דער הערר,
 דער עוויגע.

יג (א) דעם עוויגען וואָרט
 וואָרד מיר, וויא
 פֿאַלגט: (ב) ערדענוואָהן! פּראַ-
 פֿעציהע דען ווייזאָנערען

פּראַעטען ישראל'ס, אונד זאגע צו איהנען, דיא בלאַס נאך איהרער הערצענסלוסט
 פּראַעפּעציהען: האַרעט דאָ וואָרט דעם עוויגען! (ג) זאָ שפּריכט דער הערר, דער
 עוויגע: וועהע איבער דיא פֿערוואַרפּענען פּראַעפּעטען, דיא בלאַס איהרעם אייגענען
 גייסטע

(כח) אח אשר, סרס המקרא ופרשהו! הדבר אשר אדברך יעשה.
 יג (ב) לנביאי מלבם, כמו גמולי ממלכ (רד"ק).